Haderslev Kommune

Mads Juul
Ørbyhage 19
6100 Haderslev
[sendt via email]

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 24 37 73 17
keme@haderslev.dk

23. november 2026 • Sagsident: 26/10634 • Sagsbehandler: Kenn Meyhoff

Tilladelse efter vandløbsloven til regulering af dræn i forbindelse med etablering af minivådområde på matr.nr. 4 Ørby, Vonsbæk.

Mads Juul ønsker som ejer at anlægge et minivådområde. Spiras, ved udtagningskonsulent Michael Byg søger på vegne af forpagter.

Kommunens afgørelse
Haderslev Kommune meddeler her tilladelse til regulering af dræn på matr.nr. 4 Ørby, Vonsbæk til etablering af et minivådområde, med det formål at reducere udledningerne af næringsstoffer til Haderslev Fjord, Kilen.

De pågældende drænledninger er omfattet af bestemmelserne i vandløbsloven. Det betyder, at der ikke må foretages ændringer af deres skikkelse eller vandføringsevne, uden tilladelse efter vandløbsloven. Etablering af nye vandløb herunder dræn, hvor der ikke er fri dræningsret, skal også ske med tilladelse efter vandløbsloven.

Tilladelsen meddeles med hjemmel i vandløbslovens[1] §§ 16, 17, 21, 22 og 35 om regulering af vandløb, anlæg af nye vandløb og vedligeholdelse af private vandløb, samt §§ 3 og 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.[2]

Figur 1: Oversigtskort. Rød polygon angiver matriklen minivådområdet søges etableret på

[1] Lov om vandløb (vandløbsloven), lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019.
[2] Bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016.

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor 4 uger. Klagefristen udløber den 21. december 2026. Klagevejledning fremgår af bilag 1.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over tilladelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Tilladelsen er gældende tre år fra dags dato. Udnyttes tilladelsen ikke inden tre år, bortfalder den.

Afgørelsen er fremsendt til ansøger og er desuden offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside (Haderslev Kommunes høringsportal) den 23. november 2026.

Vilkår
Kommunens tilladelse meddeles på følgende vilkår:

- Arbejdet skal udføres som beskrevet i det fremsendte ansøgningsmateriale (bilag 2).
- Afstrømningsforholdene opstrøms og nedstrøms minivådområdet må ikke forringes, hvilket blandt andet betyder, at vandet ikke stuver op ved indløbet.
- Lodsejer/ansøger eller dennes rådgiver har ansvaret for, at dræn i projektområdet har uændret afstrømning efter anlæg af minivådområdet.
- Udløbsvandet fra minivådområdet skal iltes inden udledning til det nedstrøms liggende vandløb.
- Der må ikke tilføres materialer som jord, sand eller andre forurenende stoffer til det nedstrøms dræn og vandløb.
- Vedligeholdelse af minivådområdet påhviler lodsejer/ansøger.
- Minivådområdet og dræn skal vedligeholdes, således at vandføringsevnen ikke ændres og de miljømæssige forhold ikke forringes.
- Der må kun udplantes hjemmehørende vandplanter.
- Væsentlige ændringer i forhold til detailprojektet, skal godkendes af Haderslev Kommune inden disse foretages.
- Lodsejer/ansøger er selv ansvarlig for at indhente ledningsoplysninger i ledningsregistret (LER) og aftale evt. nødvendige omlægninger af ledningsforløb med de pågældende ledningsejere.
- Lodsejer/ansøger eller dennes rådgiver har ansvaret for tilsynet med projektets udførelse.
- Lodsejer/ansøger eller dennes rådgiver færdigmelder arbejdet til Haderslev Kommune, Teknik og Klima.
- Hvis der under gravearbejdet stødes på ting, der har arkæologisk interesse, skal arbejdet straks stoppes og Museum Sønderjylland skal kontaktes.

Baggrund og redegørelse
Et minivådområde er et konstrueret vådområde bestående af flere åbne bassiner, hvor planter og mikroorganismer omsætter og tilbageholder næringsstoffer fra drænvandet. Formålet er at reducere udledningen af kvælstof fra landbruget til det omkringliggende vandmiljø. Som sidegevinst kan minivådområder reducere udledningen af sediment og fosfor fra dræn til vandløb gennem sedimentering.

Minivådområder er et af de frivillige kollektive indsatser nævnt i Fødevare- og landbrugspakken fra 2016, der skal reducere kvælstofudledningen til de danske farvande. Landbrugsstyrelsen åbnede i 2018 for en ordning, hvor der kan søges midler til etablering af minivådområder. Minivådområdeordningen er 100 % finansieret af EU-midler under det danske landdistriktsprogram.

Nuværende forhold
Tre drænsystemer fra henholdsvis nordvest Ø 200 mm, nordøst Ø 100 mm og øst (ukendt dimension), samt et sidedræn fra vest, samles og føres under vejen "Ørbyhage" på matriklen hvor minivådområdet ønskes etableret.

Ejerforhold:

Matrikel nr. og ejerlav	Ejer
4 Ørby, Vonsbæk	Mads Juul

Figur 2: Drænkort indlejret over luftfoto. Gul streg og tal angiver matrikler. Hvid punkteret linje angiver kommende minivådområde.

Kommende forhold
Minivådområdet etableres omkring sammenløbet af de tre drænsystemer. Drænsystemerne fra nordøst og nordvest samt sidedrænet fra vest, omkobles til indløb i minivådområdet via en nyetableret brønd. Afløbet fra minivådområdet føres via en nyetableret iltningsbrønd, hvortil drænsystemet fra øst også føres til, og videre i et omfangsdræn til underløb under vejen Ørbyhage. Før vejunderløbet sættes en ny samlebrønd.

Medmindre andet angives, er alle koter beregnede koter. Udgangspunktet for beregningerne er målt rørbund i punkt 1 [kote 1,8 m] og målt bundkote for rørudløb i punkt 9 [kote 0,22 m]. Se figur 3. Alle koter opgives i meter efter DVR.

Efterfølgende referencepunkter fremgår af figur 3.

Indløbssiden

Drænsystemet fra nordvest afskæres i punkt 3 og ledes derfra ind i minivådområdet via den nyetablerede brønd (punkt 4).

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
3	1,12			
		105	3,8	200
Minivåd-område	0,7			

Drænsystemet fra nordøst afskæres i punkt 5 og kobles på det nyetablerede omfangsdræn i punkt 6.
Drænet i punkt 5 forventes at ligge 0,72 m under terræn, som i punktet er målt til 1,9 m.

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
5	1,18			
		112	3,3	110
6	0,81			

Sidedræn fra nord kobles på dette dræn.

Sidedræn fra vest afskæres i punkt 7 og føres til den nyetablerede brønd i punkt 4.
Drænet i punkt 7 forventes at ligge 1 m under terræn, hvilket bruges som koteangivelsen. Dimensionen af drænet er ukendt, men forventes at være Ø 80 mm. Dimensionen af dræn mellem punkt 7 og 4 bliver minimum eksisterende dimension

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
7	0,91			
		10	19,0	80
4	0,72			

Fra samlebrønden (punkt 4) føres drænvandet til minivådområdet

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
4	0,72			
		7	2,9	250
Minivåd-område	0,70			

Udløbssiden

Fra minivådområdet ledes vandet gennem et rør til en nyetableret brønd Ø 1000 mm (punkt 8). Indløbskoten til røret er sat til at være omtrent midt i minivådområdets vandfase. Rørets skråtstilles (bagfald), og udløbskoten fra røret i brønden er lig den forventede vandspejlskote i minivådområdet. Højdeforskellen mellem rørind- og udløb i brønden, skaber et fald, så vandet iltes.
Brønden i punkt 8 etableres med en rist i plan med terræn. Herfra kan vand fra minivådområdets nødoverløb løbe til brønden. Nødoverløbet etableres som en stenforet sænkning af minivådområdets rand i udløbssiden.

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
Minivåd-område	0,1			
		10	-50,0	250
8	0,60 indløb 0,45 udløb			250
		69	3,3	min. 10 mm større end diameter fra østligt drænsystem
9	0,22 indløb 0,22 udløb			2x250 under vejen

Det østlige drænsystem afskæres i med etablering af brønd i punkt 8 og ledes via det nyanlagte omfangsdræn til nyetableret brønd Ø 1000 mm (punkt 9)

Punkt	Kote [m DVR]	Længde [m]	Fald [‰]	Dimension [mm]
8	0,40			
		56	0,0	min. 10 mm større end diameter fra østligt drænsystem
9	0,22			

Figur 3: Detailkort af minivådområdet samt drænkort indlejret over luftfoto. Lilla stiplet linje er eksisterende dræn. Grøn linje er nye rør. Rød markering er dræn der sløjfes.

Dræn under minivådområdet sløjfes.

Minivådområdet skal vedligeholdes af lodsejeren således som det er beskrevet i gældende vejledning om minivådområder, for tiden: "Minivådområdeordningen 2024 og 2025; Etablering af minivådområder", version 3, Maj 2025.

Afstrømningsmæssige konsekvenser og miljøforhold
Haderslev Kommune vurderer, at etablering af minivådområdet ikke vil få væsentlig indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold i drænoplandet opstrøms minivådområdet.

Dette begrundes med; at anlægget tilkobles eksisterende drænledning, at de nyetablerede brønde og rør, der leder fra dræn og til minivådområdet kan føre minimum samme mængde vand som hoveddrænet og, at anlægget etableres med frit indløb og udløb. Drænoplandets samlede størrelse forbliver uændret. Derfor vurderes der heller ikke at være risiko for tilbagestuvning i drænsystemet.

Der er ingen miljømål for de private dræn.

Drænsystemet afvander gennem privat åbent vandløb til udløb i Haderslev Fjord.

Der er ingen miljømål for det private vandløb. Haderslev Fjord er miljømålsat i statens vandområdeplan med miljømålet "God økologisk tilstand" og "God Kemisk Tilstand". Tilstandsvurderingen for Haderslev Fjord er "Dårlig Økologisk Tilstand", hvilket skyldes fytoplankton. De andre parametre er "ukendt/ikke anvendelig". Fjorden har også "Ikke-god kemisk Tilstand" og "Ikke- god Økologisk Tilstand" på nationalt specifikke stoffer.

Tidligere undersøgelser[3] viste, at minivådområderne ikke påvirkede ilt- og temperaturforhold i vandløbene negativt på en måde, der enten var signifikant eller målbar nedstrøms. Iltkoncentrationen ved udløbet fra minivådområderne var enten var lig med eller højere end ved indløbet. Vandtemperaturen påvirkedes ikke væsentligt i den primære afstrømningsperiode fra oktober til april. Temperaturstigningen i sommerperioden resulterede kun i en meget lille eller ikkemålbar temperaturændring nedstrøms i vandløbet i forhold til opstrøms. På den baggrund vurderer Haderslev Kommune, at minivådområdet ikke er til hinder for målopfyldelse samt at der ikke sker en forringelse af ilt- eller temperaturforhold

Samlet afstrømningsmæssig og miljømæssig vurdering
Sammenfattende, er det kommunens vurdering, at etablering af minivådområdet ikke vil ændre på de afstrømnings- eller miljømæssige forhold og vurderes ikke at kunne medføre en risiko for at kvalitetselementerne smådyr og fisk går en tilstandsklasse ned eller at de øvrige kvalitetselementer og/eller Haderslev Fjord på sigt ikke vil kunne opnå målopfyldelse. Haderslev Kommune som vandløbsmyndighed vurderer på den baggrund, at projektet er foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf, idet der tages behørigt hensyn til både vandafledning og miljø.

Øvrig lovgivning

Naturbeskyttelsesloven
I en afstand af omkring 22 m fra projektområdet findes der en beskyttet sø og strandeng samt et beskyttet vandløb ca. 120 m fra projektområdet. Projektet vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper, idet drænvandet ledes uden om den beskyttede sø og videre til recipient som i dag. Minivådområdet bidrager til reduktion af kvælstof og fosfor i drænvandet og forventes ikke at medføre negative ændringer i vandtemperatur eller iltforhold. På den baggrund vurderer Haderslev Kommune som naturbeskyttelsesmyndighed, at projektet ikke påvirker de nærliggende § 3-beskyttede naturtyper negativt.

Habitatbekendtgørelsen
Haderslev Kommune skal i henhold til habitatbekendtgørelsen[4] vurdere tilladelsen i forhold til den generelle beskyttelse af visse dyre- og plantearter.

[3] Zacho, S. P. et al, 2021, Drænvirkemidlers vandkvalitet – ilt og temperatur. Vand & Jord 29. årgang nr. 1 maj 2022
[4] Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1098 af 21. oktober 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Natura 2000

Projektarealet ligger ikke indenfor eller i umiddelbar nærhed af et internationalt naturbeskyttelsesområde. Nærmest beliggende Natura 2000-område, er nr. 112 Lillebælt, som ligger øst for projektområdet. Natura 2000-området udgøres af habitatområde H96 Lillebælt og fuglebeskyttelsesområde F47 Lillebælt. Fra projektområdet er der 620 m i luftlinje og omtrent 1,3 km afstrømningsmæssigt.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmose (7120)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Blåhals (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Trækfuglene hvinand og toppet skallesluger er ikke til stede i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde nr. F47. De to arter gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 4: Udpegningsgrundlaget, fra Miljøstyrelsen Fyn, Natura 2000-plan 2022-2027, juni 2023

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H96 omfatter naturtypen vandløb samt arterne skæv- og sumpvindelsnegl, stor vandsalamander og marsvin.

Etablering af minivådområder har primært til formål at fjerne kvælstof fra fjernrecipienten. Tidligere undersøgelser[5] viste, at minivådområderne ikke påvirkede ilt- og temperaturforhold i vandløbene negativt på en måde, der enten var signifikant eller målbar nedstrøms. Projektet vurderes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og det udpegningsgrundlag væsentligt.

Den nærmeste registrering i luftlinje til skæv vindelsnegl (1014) er cirka 5 km, syd for fjorden. Skæv vindelsnegl findes typisk på kalkrige, ofte noget fugtige eller sumpede arealer. Desuden findes arten ofte på ekstensivt afgræssede arealer. Projektområdet anses ikke for egnet habitat for Skæv vindelsnegl.

Den nærmeste registrering i luftlinje til sumpvindelsnegl er cirka 9 km. Sumpvindelsnegl kan godt have habitat i vandløbskanter, men den største trussel mod arten er afvanding og eutrofiering, hvilket ikke er relevant i forhold til projektet.

[5] Zacho, S. P. et al, 2021, Drænvirkemidlers vandkvalitet – ilt og temperatur. Vand & Jord 29. årgang nr. 1 maj 2022

Den nærmeste registrering i luftlinje til stor vandsalamander er cirka 6 km til projektområdet. Stor vandsalamander trives bedst i rene vandhuller med høj solindstråling og masser af plantevækst og gerne i nærheden af skov. Projektet berører ikke eksisterende vandhuller.

Marsvin vurderes ikke at være relevant i forhold til projektet.

Fuglebeskyttelsesområdet F47 vurderes ligeledes ikke at blive påvirket negativt, da projektet ikke medfører forstyrrelser eller habitatændringer, og ligger uden for fuglenes kerneområder.

Haderslev Kommune vurderer med baggrund af projektets karakter, afstand til Natura 2000-området og den relativt kortvarige og midlertidige forstyrrelse anlægsarbejdet vil medføre, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre væsentlig påvirkning af Natura 2000-område nr. 112.

Bilag IV
Haderslev Kommune skal i henhold til habitatbekendtgørelsen vurdere tilladelsen i forhold til den generelle beskyttelse af visse dyre- og plantearter. Ifølge habitatdirektivets artikel 12 stk. d, må yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges og reguleringen må ikke afstedkomme individdrab.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde, ynglested eller sporadisk levested i området for reguleringen.
Ifølge arter.dk er der registret: Odder cirka 400 m fra projektområdet.
Ifølge faglig rapport nr. 520 fra Nationalt Center for Miljø og Energi[6] er der potentielt følgende arter i samme UTM-kvadrat som projektet er beliggende i: Stor vandsalamander.

Stor vandsalamander lever om sommeren i rene vandhuller som oftest mellem 50 – 2.500 m2. Om vinteren finder de vinterdvale i tilknytning til vandhullet gerne under grene, i jordhuller eller i selve vandhullet. Projektet påvirker ikke vandhuller eller andre egnede rasteområder for stor vandsalamander negativt.

Miljøvurderingsloven (VVM)
Ifølge miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) skal projekter til regulering af vandløb screenes for eventuel miljøvurdering (VVM). Haderslev Kommune har på baggrund af en VVM-screening vurderet, at projektet ikke vil kunne have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Kommunen har den 25. august 2026 meddelt afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse jf. VVM-lovens § 21.

Tidsplan
Projektet bliver søgt i december 2026, hvorefter lodsejer har 3 år fra tilsagnstidspunktet til at færdiggøre projektet. Ansøger forventer at etablere anlægget i efteråret 2028.

[6] Christian Kjær (Red.), Lars Christian Adrados, Mikkel Boel, Lars Briggs, Per Klit Christensen, Niels Damm, John Frisenvænge, Kåre Fog, Rikke Reisner Hansen, Martin Hesselsøe, Rasmus Mohr Mortensen, Peer Ravn, Sabine Stosiek, Morten Strandberg, Ole Roland Therkildsen, Peter Wiberg-Larsen. 2023. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. - Videnskabelig rapport nr. 520 https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Videnskabelige_rapporter_500-599/SR520.pdf

Økonomiske forhold
Projektet gennemføres under Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs ordning om minivådområder, som er 100 % finansieret af EU-midler under landdistriktsprogrammet. De økonomiske forhold i forbindelse med etablering og drift af minivådområdet varetages af ansøger og er Haderslev Kommune uvedkommende. Ansøger angiver 380.000 kr. som overslag for projektet.

Arealerhvervelser og rådighedsindskrænkning
Minivådområdet anlægges på matrikel ejet af ansøger. Ifølge vejledningen "Minivådområdeordningen 2024 og 2025; Etablering af minivådområder; Version 3 Maj 2025" må der ikke ske væsentlige ændringer i og af projektareal og minivådområde i 10 år. Ansøger oplyser at projektet ikke medfører nogen rådighedsindskrænkninger eller arealerhvervelser.

Sagens behandling
Ansøgningen
Haderslev Kommune har den 21. maj 2026 modtaget en ansøgning om etablering af et minivådområde på matr.nr. 4 Ørby, Vonsbæk. Ansøgningen er indsendt af udtagningskonsulent Michael Byg, Spiras på vegne af lodsejer Mads Juul.

Udtalelser fra myndigheder
Museum Sønderjylland har givet udtalelse til ansøger den 18. maj 2026. Museet vurderer, at risikoen for at støde på arkæologiske fortidsminder er minimal.

Haderslev Kommune har på grund af projektets karaktér fundet, at der ikke var andre interesserede myndigheder.

Offentliggørelse
Projektet har været offentliggjort på kommunens hjemmeside fra 27. august 2026 til og med 24. september 2026. Der indkom ingen høringssvar.

Partshøring
Udkast til afgørelse har været i høring hos sagsparterne i perioden 6. november 2026 til og med den 20. november 2026. Der indkom ingen høringssvar.

Klage
Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af vedlagte klagevejledning (bilag 1). Klagefristen er 4 uger fra den dato tilladelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Kommunens afgørelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over afgørelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen.

Klage over denne afgørelse skal være indgivet **senest den 21. december 2026**.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

Spørgsmål og henvendelser til denne afgørelse kan rettes til vandløbsmedarbejder Kenn Meyhoff på telefon 24 37 73 17 eller keme@haderslev.dk.

Venlig hilsen
Kenn Meyhoff
Vandløbsmedarbejder

Bilagsoversigt

- Bilag 1: Klagevejledning
- Bilag 2: Ansøgningsmateriale/projektbeskrivelse

Udsendelsesliste

- Ansøger Mads Juul; mads@jorlgaard.dk
- Udtagningskonsulent Michael Byg, Spiras; mmb@spiras.dk

Bilag 1: Klagevejledning

Vejledning om klagemuligheder efter vandløbsloven[7]

Reglerne for klage fremgår af vandløbslovens kapitel 16.

Hvem kan klage?
Afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelser efter kapitel 5 vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Klagefrist
Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Indgivelse af klage via Klageportalen
En klage skal indgives skriftligt ved brug af digital selvbetjening på Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus. Du får adgang til Klageportalen på Nævnenes Hus hjemmeside (www.naevneneshus.dk), hvor der skal logges på med NEM-ID. På den nævnte hjemmeside findes vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning med påført sagsnummer til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev eller til naturogvand@haderslev.dk. Skriv venligst sagsnummeret i emnefeltet. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

[7] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019.

Om betalingen til Miljø- og Fødevareklagenævnet
Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og på 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen af klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- der er indledt forhandling med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.

Opsættende virkning
En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller tilladelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Orientering
En tilladelse må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Haderslev Kommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Udtagningskonsulenterne

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Ansøgning om etablering af minivådområde hos Mads Juul

MVO 2026/27 matr. 4 Ørby, Vonsbæk

Hermed ansøges om de nødvendige tilladelser fra kommunen til etablering af et nyt minivådområde.

Sammen med ansøgningen er der fremsendt en række bilag og kortfiler.

Spørgsmål

Hvis du har spørgsmål til ansøgningen eller minivådområdet, kan du kontakte:

- Michael Byg – 23 70 88 59, mmb@spiras.dk
- Mette Skade – 21 27 39 18, ms@spiras.dk

Minivådområdets ejeroplysninger og placering

Projektejer	Mads Juul
CVR-nr.	39399636
Adresse	Ørbyhage 19, 6100 Haderslev
Mail	mads@jorlgaard.dk
Telefonnr.	30427546
BFE-nr.	9118349
MVO-matrikel-nr.	4 Ørby, Vonsbæk

Råderet over minivådområdeprojektarealet

Minivådområdet etableres helt eller delvist på et areal, som ansøgeren ikke ejer. Rådighedserklæring fra ejeren (Mads Juul) er vedlagt ansøgningen.

Detaljer

Vandspejl (ha.)	0.47
Samlet areal inkl. diger (ha.)	0.54
Drænopland (ha.)	44
Minivådområdet etableres med pumpe	Nej
Indløbsdrænet tilstræbes etableret i kote	0.7
Vandspejlets forventede kote	0,6
Overskudsjord – volumen (m^3)	7.381

Naboer i skel

I tabellen nedenfor er det angivet, hvis der er beboede matrikler tæt på minivådområdet.
Afstanden fra minivådområdets vandspejl til nærmeste matrikelskel er anført.

Afstande vil også fremgå af kortet **Matrikelkort**.

Matrikel	Afstand
11	22 m

Oversigtskort

Her kan du se minivådområdets placering i nærområdet. Se matrikelkort.

Matrikelkort

Her ses minivådområdet og omkringliggende matrikler. Afstanden til beboede matrikler er angivet med afstand på kortet. Minivådområdets planlagte design og areal fremgår af detailkortene.

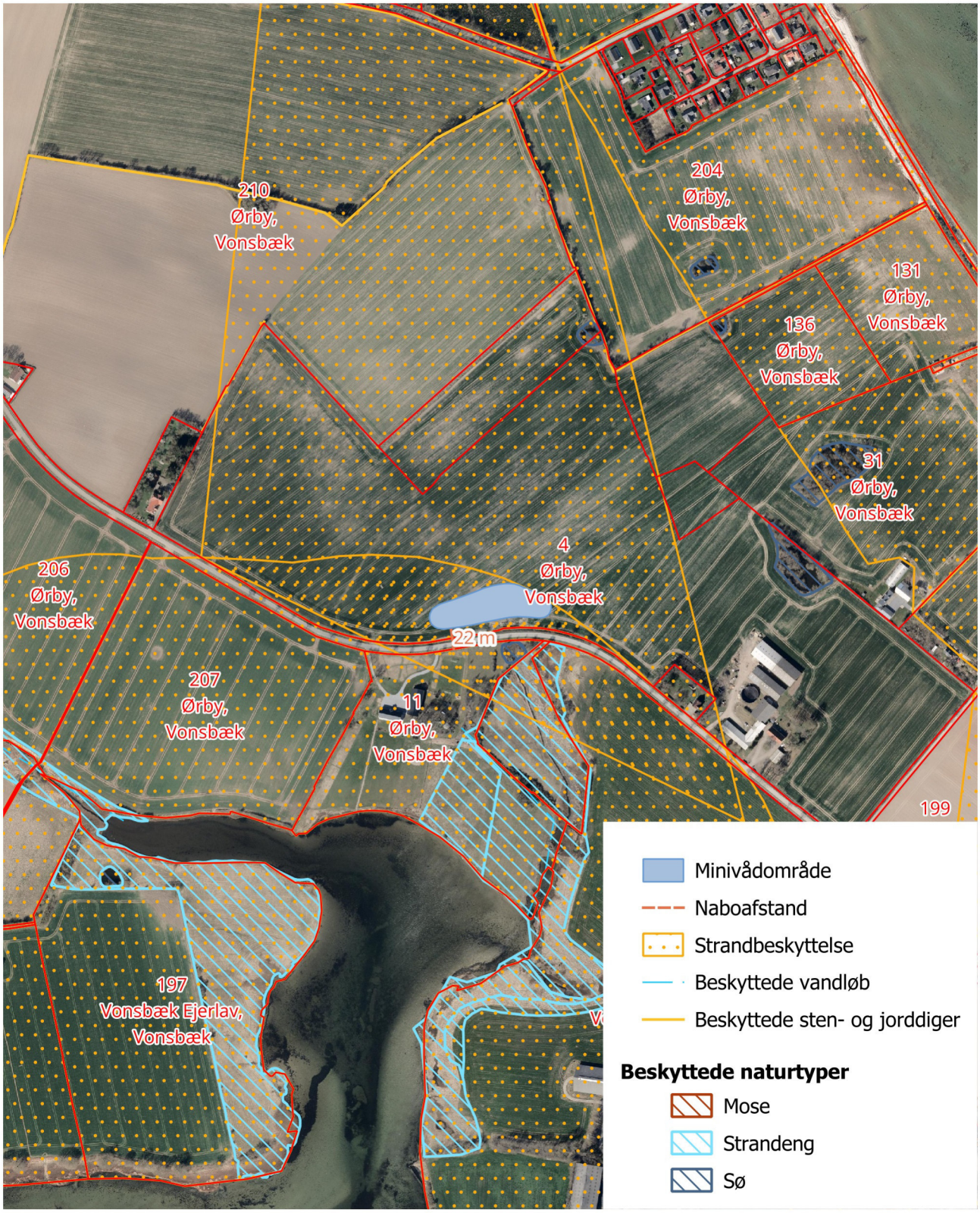

Arkæologisk vurdering

Museet har vurderet, at der ikke er behov for arkæologisk forundersøgelse. Museets udtalelse er medsendt.

Lufthavn

Minivådområdet placeres mere end 5 km fra nærmeste lufthavn, og der er derfor ikke rettet henvendelse til lufthavnen.

Økonomi/finansiering

Det forventes at SGAV vil give tilsagn om tilskud til 100 pct. af de samlede, tilskudsberettigede udgifter til etablering af minivådområdet samt arealkompensation til vedligehold i 10 år. Tilskuddet forventes at dække omkostningerne.

Tidsplan

Projektet bliver søgt i decmber 2026, hvorefter lodsejer har 3 år fra tilsagnsdatoen til at færdiggøre projektet.

Udformning, design og formål

Principskitsen nedenfor illustrerer minivådområdets opbygning med sedimentationsbassin, vådområdets forskellige zoner og udløb med iltningsbrønd.

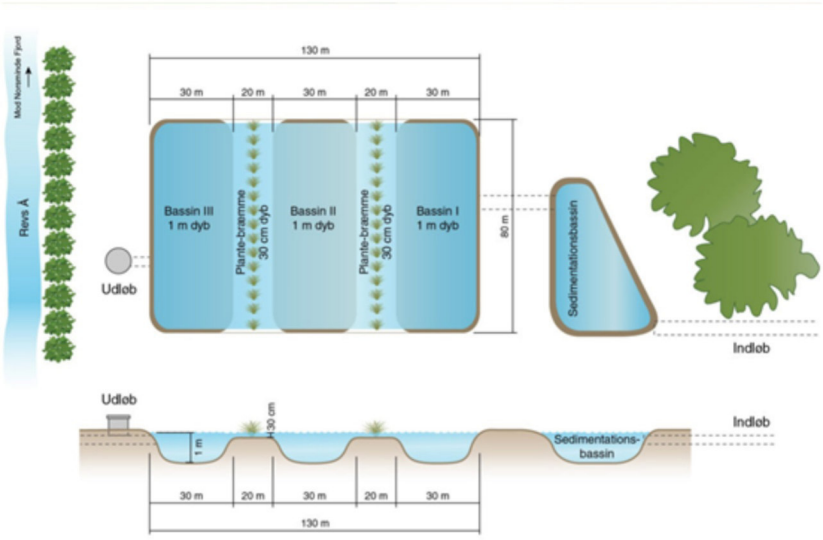

Principskitse af design af minivådområde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Tekniske oplysninger – Udformning og drift

Drænvandet ledes først ind i et sedimentationsbassin og videre gennem vådområdets forskellige zoner. Efter rensningen føres vandet ud gennem en iltningstrappe, som enten etableres med stenudlæg eller som en iltningsbrønd.

Brinkerne omkring anlægget tilsås med græsarter, der er hjemmehørende i området, for at sikre en naturlig indpasning i landskabet. Minivådområdet kræver kun minimal vedligeholdelse, som primært består af eventuel fjernelse af sediment i bassinet og grødeskæring i de dybe zoner efter behov.

Minivådområdet er udformet med fokus på at indgå naturligt i landskabet, samtidig med at det understøtter en rationel drift af de omkringliggende landbrugsarealer.

Eventuelt oprenset sediment fra minivådområdets bassin vil på et senere tidspunkt blive udbragt på ejendommens dyrkede arealer i omdrift.

Minivådområdets effekt

Kvælstofeffekt ved kyst	Forventet 400 kg N
Kystvandopland	Haderslev Fjord
Afvander til	Haderslev Fjord

Landskabshensyn

Det ansøgte minivådområde er placeret inden for et område, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Ved placeringen og udformningen er der derfor lagt særlig vægt på at sikre, at anlægget indpasses under hensyntagen til landskabets karakter, visuelle oplevelse og eksisterende strukturer.

Minivådområdet er søgt placeret og udformet, så det i videst muligt omfang følger landskabets eksisterende terræn og strukturer, herunder levende hegn, diger, markskel og terrænfald. Der er arbejdet med at begrænse terrænreguleringer og mængden af overskudsjord samt at sikre et vandspejl tæt på naturligt niveau. På skrånende terræn er anlægget, hvor det er relevant, opdelt i flere bassiner, så vandspejlet i højere grad følger det naturlige terræn.

Stramme designkrav til minivådområder giver ikke mulighed for fuldstændig landskabelig tilpasning. Det gælder særligt krav til bassinernes længde-bredde-forhold og ensartede brinkhældninger, som kan give et mere teknisk udtryk. Hvor det har været muligt, er brinkerne dog udformet med flade hældninger for at understøtte et mere naturligt præg. I løbet af få år vil bevoksning på brinkerne bidrage til at sløre hældningen.

Anlæggets visuelle påvirkning vurderes samlet set at være begrænset, idet minivådområder fremstår som lavtliggende vandelementer, der over tid vil få et mere naturligt udtryk gennem vegetation og succession. Der er, hvor relevant, taget hensyn til landskabelige kig og oplevelsesværdier.

Projektbeskrivelse

Et minivådområde består af et vådområde og et sedimentationsbassin. Vådområdet designes med flere bassiner, som renser drænvandet fra det eller de drænoplande, der afvander til området. I tilknytning til vådområdet etableres et sedimentationsbassin, hvor sediment og partikelbundet fosfor bundfældes. Kvælstoffjernelsen sker primært ved biologisk omdannelse af nitrat til frit gasformigt kvælstof via mikrobiel denitrifikation. Denne proces foregår i det iltfrie bundsediment, mens vandfasen typisk er iltet. Planterne i vådområdet bidrager med kulstof, som bakterierne anvender i denitrifikationen.

Målinger af næringsstoffjernelse i de danske minivådområder er dokumenteret i Kjærgaard et al. (2017a, 2017b), Kjaergaard et al. (submitted) og Renato et al. (submitted).

Arealet, hvor minivådområdet er planlagt placeret, har hidtil været i almindelig landbrugsdrift. Projektet er tilpasset det eksisterende terræn, så det integreres naturligt i landskabet og samtidig understøtter rationel landbrugsdrift.

Afstrømningen fra drænsystemet vil være uændret før og efter etablering. I tilfælde af ekstreme nedbørsmængder vil minivådområdet fungere som et midlertidigt forsinkelsesbassin.

Da både ind- og udløb er frie, vil der ikke være risiko for tilbagestrømning i drænsystemet. Der etableres desuden et nødudløb for at forhindre oversvømmelse ved ekstreme regnhændelser.

Der ændres ikke på drænstørrelser. Efter passage gennem minivådområdet ledes vandet over en iltningstrappe – enten som stenudlæg eller en iltningsbrønd – og videre som før. Se det medsendte bilag for yderligere oplysninger om projektet.

Drænhåndtering, opland og lodsejerforhold

Projektet påvirker ikke omkringliggende ejendomme i drænoplandet, og oplandslodsejere er derfor ikke særskilt informeret. Minivådområdet etableres med frit indløb, frit udløb og nødudløb, så der ikke opstår risiko for tilbagestuvning – hverken opstrøms eller på naboejendomme.

I forbindelse med etableringen afbrydes det eksisterende hoveddræn mellem ind- og udløb, og nødvendige omløb sikrer fortsat afløb for alle tilsluttede dræn. Mængden af afstrømmende vand forbliver uændret. Hvis sidedræn eller andre forløb krydser området og ikke kan ledes til sedimentationsbassinet, etableres omløbsdræn. Ved en eventuel fremtidig sløjfning af anlægget lægges et rør gennem området, mens omløbsdræn bevares.

Der er krav om frit indløb i tilsagnsordningen for at undgå tilbagestuvning i drænsystemet opstrøms. Dimensioneringen af nye drænrør er derfor altid samme størrelse eller større end det i forvejen etablerede system.

Drænforhold

Minivådområder etableres i tilknytning til eksisterende dræn, med udgangspunkt i landmandens oplysninger. Hvis disse mangler, undersøges forholdene ved hjælp af SCALGO, drænkort og registrering af fysiske brønde mv. Anlægget udgør 1–1,5 % af drænoplandets areal.

I dette projekt er følgende kilder anvendt:

Kilde	Anvendt
Drænoplysninger fra lodsejer/ansøger	✔
Digitaliserede drænkort (Hedeselskabets)	–
Besigtigelse i området (brønde, vandløb osv)	✔
SCALGOs strømningsmodel	✔

Der er vedlagt drænkort til ansøgningen.

Vandføringsforhold

Fra det eksisterende drænrør laves der et nyt kort forløb over til minivådområdets indløb. Eksisterende dræn fra drænoplandet kobles på den nye ledning.
For de sidegrene til drænet, der ikke kan ledes til minivådområdets indløb, etableres der et omløbsdræn, som kobles på eksisterende dræn nedstrøms for minivådområdet.

Drænvandskvalitet ved udløb

- pH forbliver uændret.
- Iltindhold er uændret eller forbedret.
- Iltningstrappe er påkrævet og sikrer iltforhold.
- Temperaturpåvirkning er ubetydelig i hovedafstrømningsperioden (oktober–april).
- I sommerperioder kan opholdstiden overstige 100 dage, hvilket kan påvirke temperaturen.

Oversigtskort: Vandforløb

Her ses en skitse over vandforløbet før og efter etablering af minivådområdet.

Oversigtskort: Vandforløb

Her ses en skitse over vandforløbet før og efter etablering af minivådområdet. Landmandens oplysninger, der ikke allerede fremgår af andre kort, er vedlagt ansøgningen som bilag.

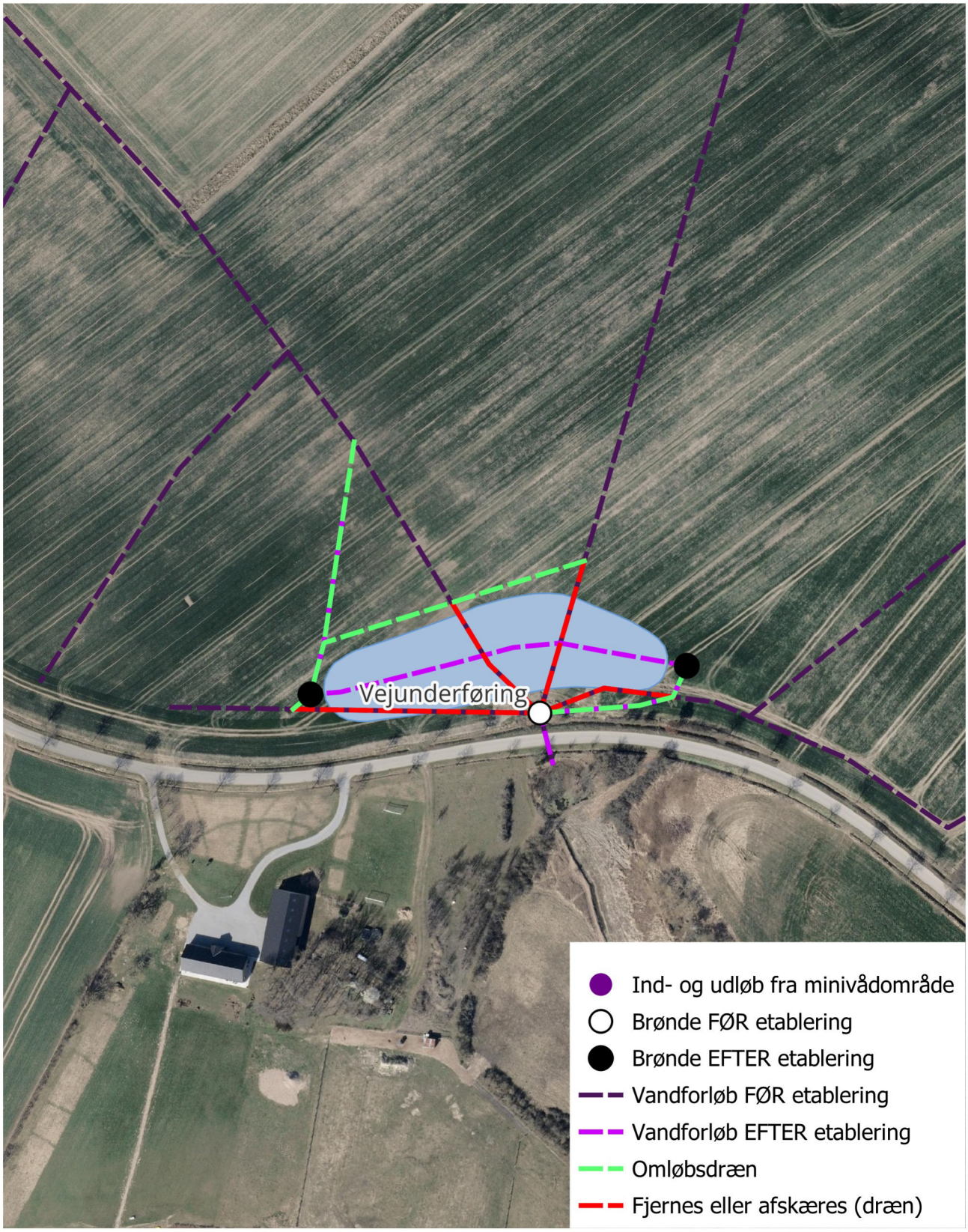

Drænopland

Her fremgår MVO-projektets placering samt drænoplandet, som minivådområdet vil fjerne kvælstof fra.

Koter og afgravning

Afgravningsvolumen er beregnet ud fra forventet vandspejlskote. Vandspejlskoten er udelukkende vurderet ud fra højdedata og skal endeligt fastsættes (måles) inden gravearbejdet påbegyndes. Se Kortbilag Mads Juul for volumenberegning og koter.

Koteforskel (m)

Placering af overskudsjord

Foreslåede områder til udlægning af overskudsjord fra etableringsarbejdet er vist på kortet på næste side.

Overskudsjorden ønskes udjævnet i de viste polygoner med henblik på at forbedre de landbrugsmæssige driftsbetingelser på arealet. Udlægningen har til hensigt at reducere problemer med vandmættede zoner, mindske ophobning af overfladevand og dermed sikre en mere stabil afvanding fra arealet, der er vandlidende.

Ved udlægningen jævnes markoverfladen, men der bevares fald mod minivådområdet, så overfladevand ledes i retning mod vådområdet. Herved reduceres antallet af vandmættede zoner på markfladen, samtidig med at minivådområdets funktion og markens øvrige drænforhold understøttes.

Forslag til udlægningsområde er udvalgt på baggrund af ortofotos, terrænanalyser samt landmandens egne erfaringer med erhvervsmæssigt problematiske og våde pletter. Udlægningen bidrager samlet set til en jævnere markoverflade, hvilket mindsker risikoen for fastkørsel og køreskader ved markarbejde samt reducerer risikoen for udbyttetab som følge af stående vand.

Arbejdsgang

Før udlægningen afrømmes ca. 15 cm muldjord, hvorefter overskudsjorden fordeles i et lag på maksimalt 0,5 meter. Tiltaget bidrager samlet set til en mere effektiv og sikker dyrkning af arealet samt en lokal og miljømæssigt hensigtsmæssig håndtering af jorden fra anlægsarbejdet.

Kort over udlægning af overskudsjord

Foreslåede områder til udlægning af overskudsjord fra etableringsarbejdet er vist her.

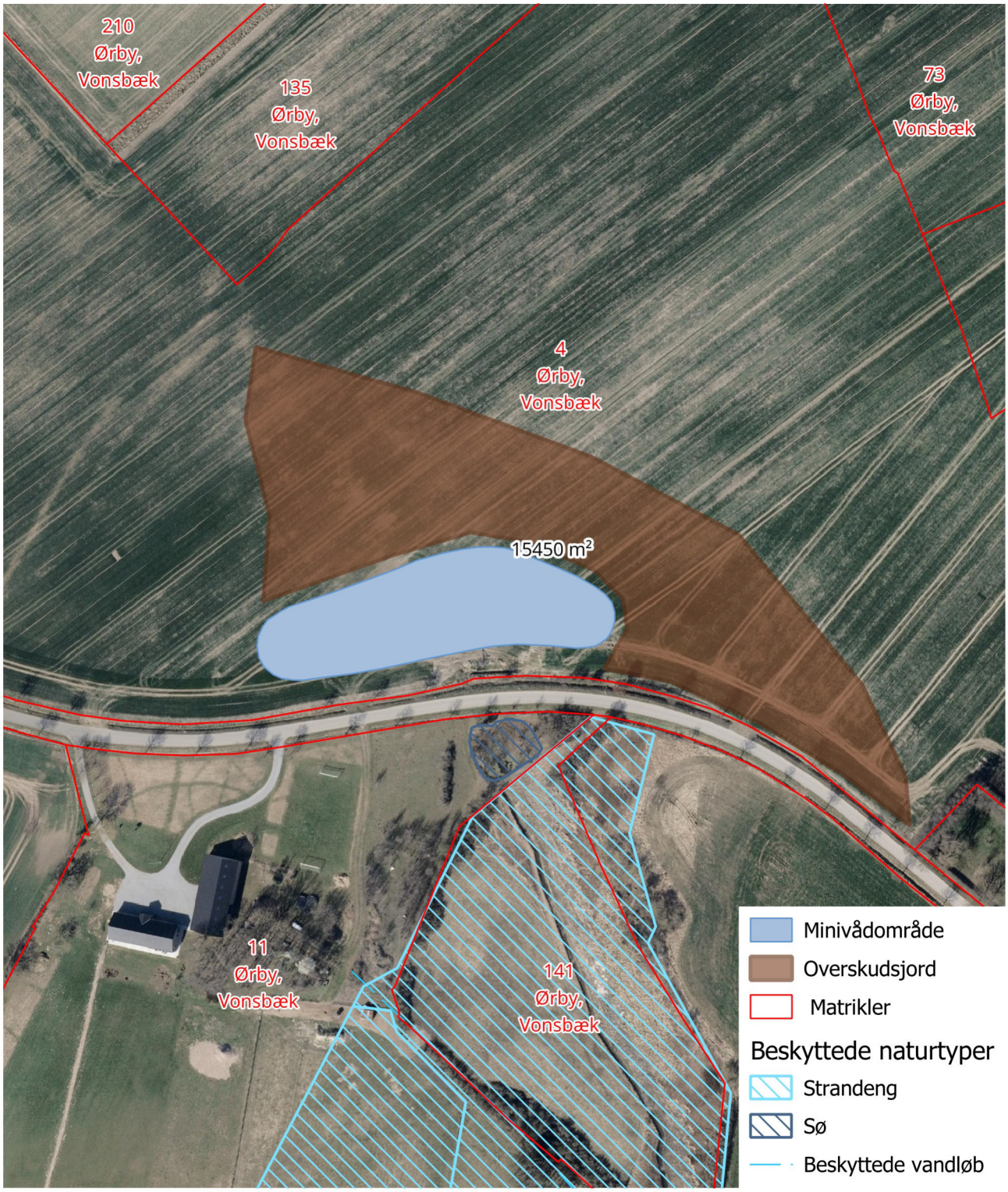

Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål til ansøgningen eller minivådområdet, kan du kontakte:

Michael Byg, tlf.: 23708859, mail: mmb@spiras.dk eller Mette Skade, tlf.: 2127 3918, mail: ms@spiras.dk

spiras
mere end bare vækst
Minivådområde
Mads Juul - Ørby

Bilag 2.1

Skitseprojekt

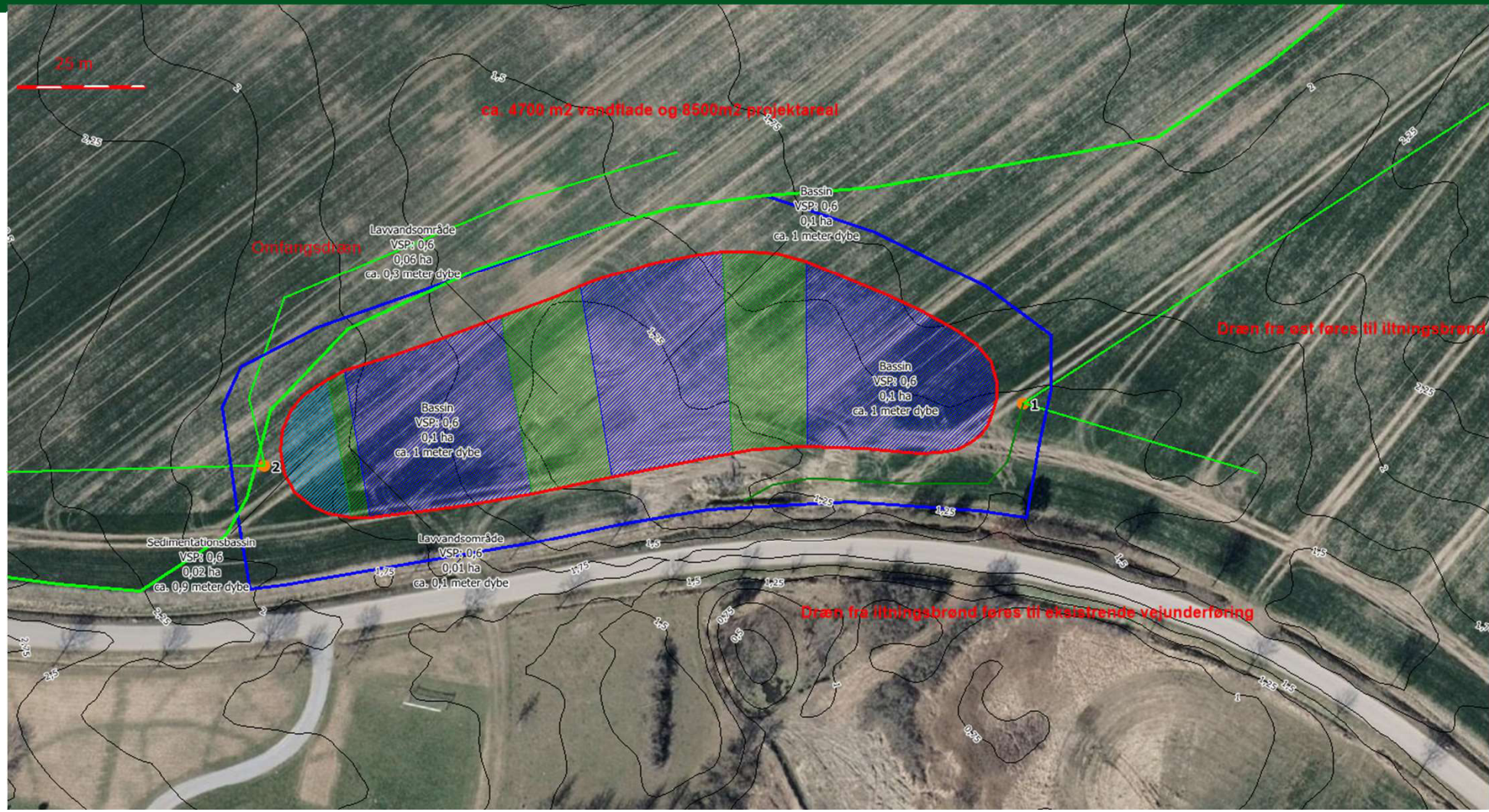

Bilag 2.2

Skitseprojekt
med drænopland

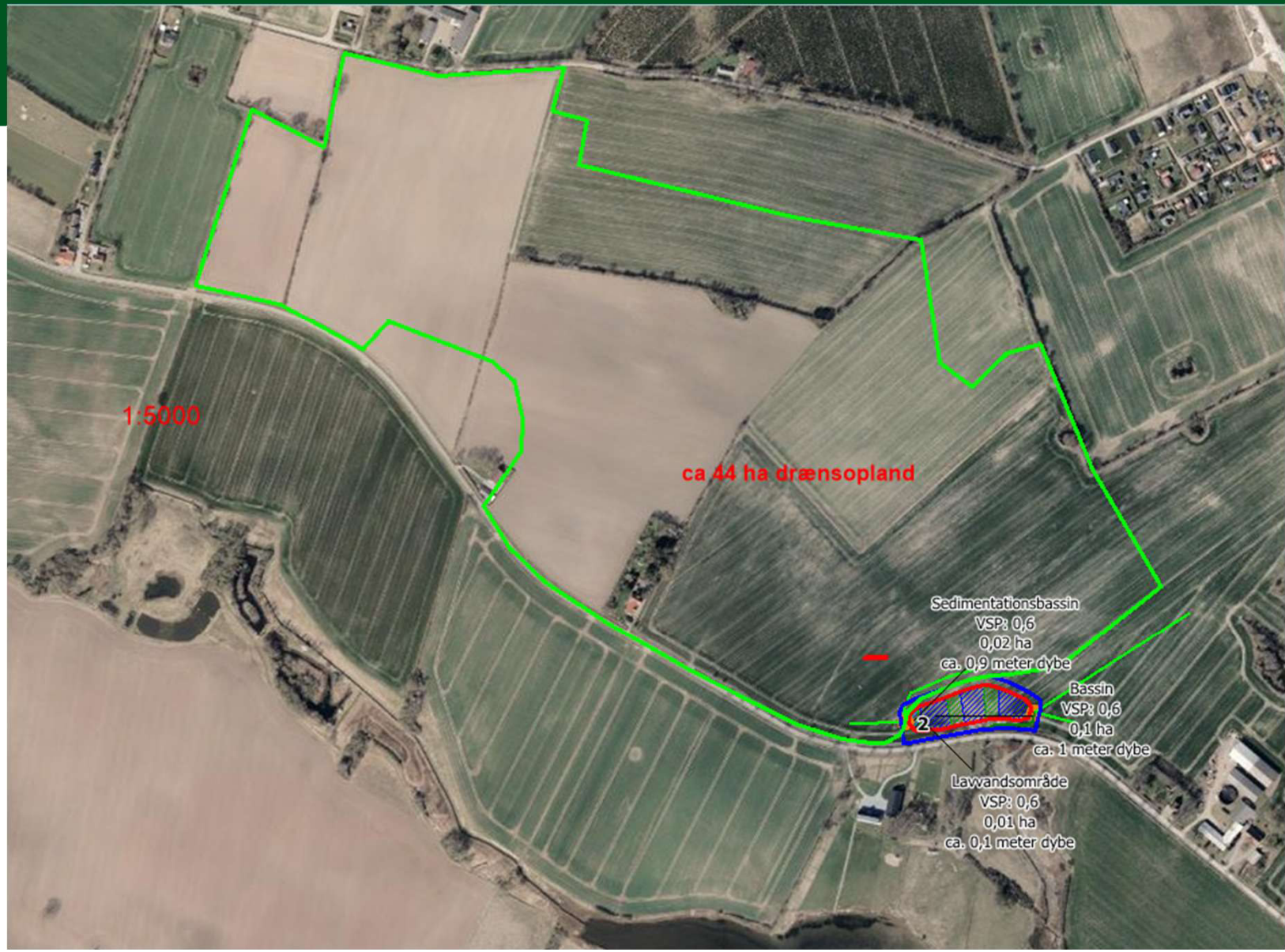

Bilag 2.3

Terrænfald indenfor kote 1,8 → 1,2 hvor minivådområdet er placeret.

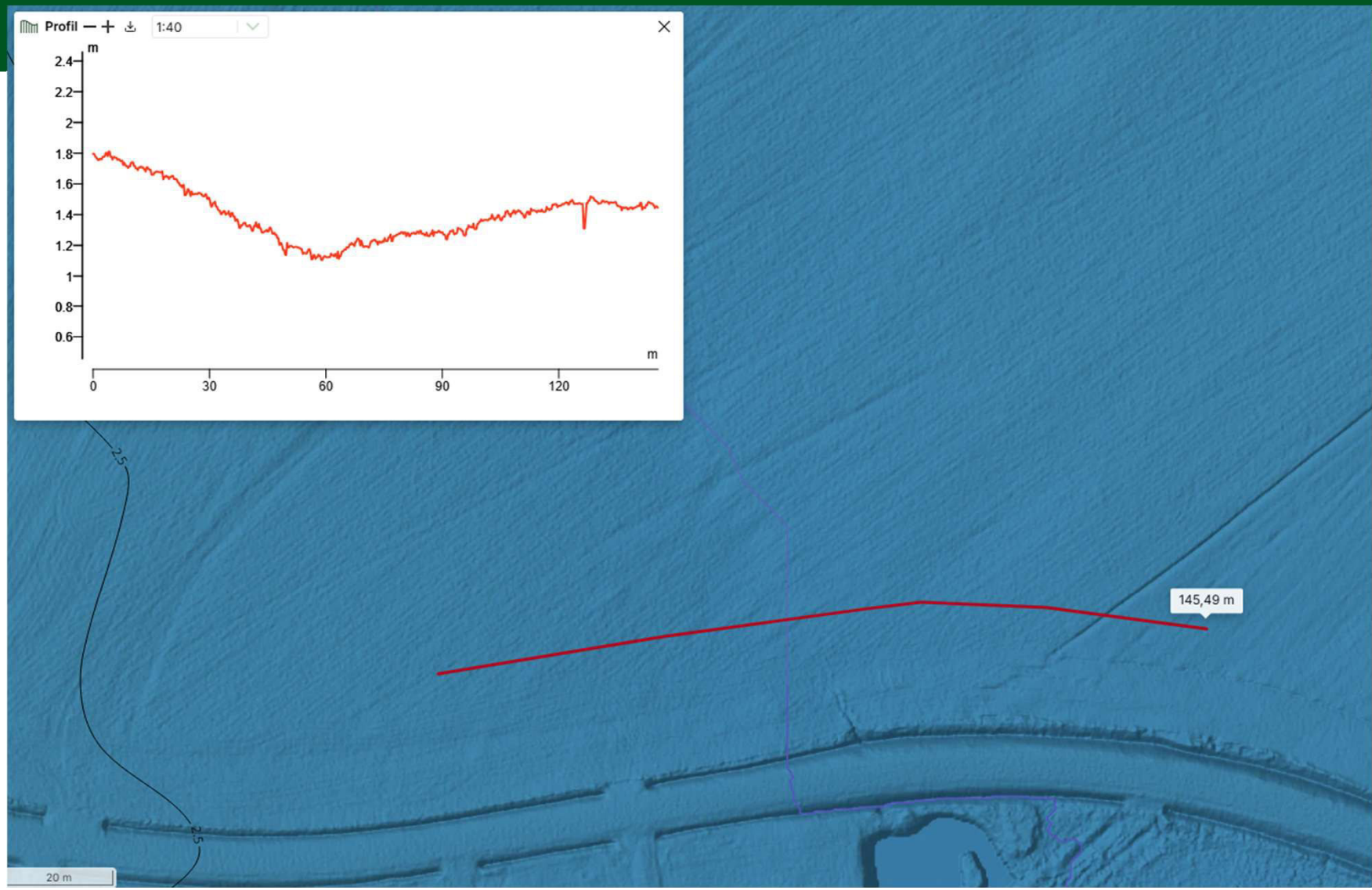

Bilag 2.4

Overskudsjorden placeres på matr. nr. 4 Ørby, Vonsbæk.

Placering af minivådområde og overskudsjord

MVO 2025

© SDFI

Signaturforklaring

- Minivådområde
- Overskudsjord
- Beskyttede vandløb
- Beskyttede sten- og jorddiger

Beskyttede naturtyper

- Strandeng
- Sø

Michael Byg, 21-04-2026

Udtagningskonsulenterne

Bilag 2.5

DRÆNKORT

Drænsledninger på nordvest siden af minivådområdet føres via omfangsdræn til indløbet til minivådområdet. Drænsledninger på nordøst siden af minivådområdet føres via omfangsdræn til iltningsbrønd efter minivådområdet og videre til eksisterende vejunderføring.

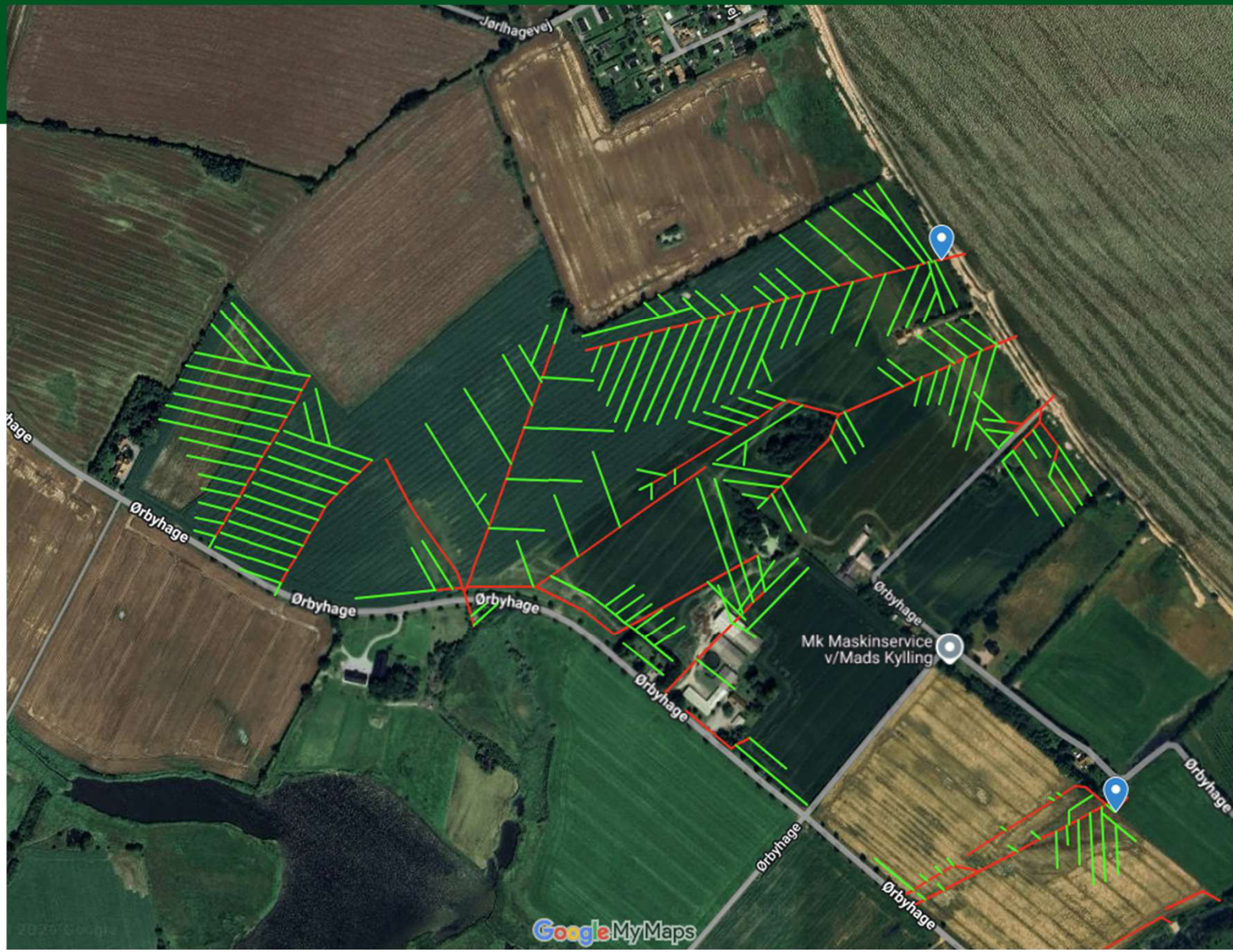

Bilag 2.6

Volumenberegning – faste mål, der må påregnes en større vægtfylde når jorden udgraves!

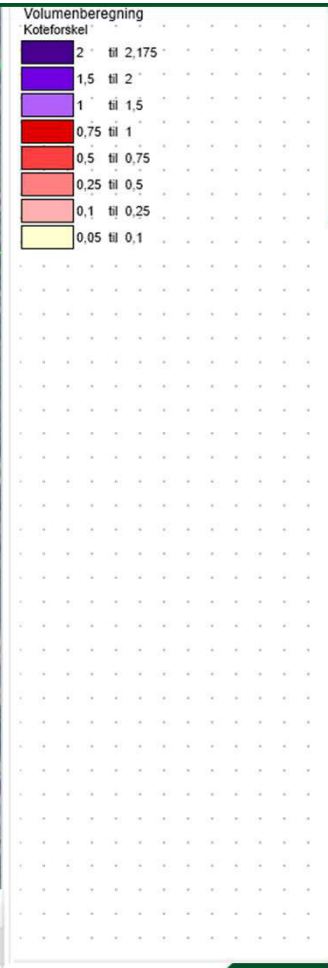

TEMA	NAVN	Areal, Ha	Areal, kvm	Arealfordeling, %	Afgraves, kbm	Påfyldes, kbm	Volumen, kbm
Bassin		0,45	4.478	0,0	6.866	0	6.866
Lavvandsområde	Lavvandsområde	0,01	85	0,0	110	0	110
Bassin	-- SUM --	0,45	4.478	98,1	6.866	0	6.866
Lavvandsområde	-- SUM --	0,01	85	1,9	110	0	110
-- SUM --	-- SUM --	0,46	4.563	100,0	6.976	0	6.976
Dige	Dige - Indvendig skrænt	0,08	834	0,0	405	0	405
Dige	-- SUM --	0,08	834	100,0	405	0	405
-- SUM --	-- SUM --	0,08	834	100,0	405	0	405
-- SUM --	-- SUM --	0,54	5.397	0,0	7.381	0	7.381